

SUHAČI ODGOVARJAJO AMER. DELAVSKI FEDERACIJI

AKO BI BILO VRNJENO PIVO, BI LJUDJE TROŠILI VEČ ZA PIJAČO KOT PA ZA DRUGE POTREBŠČINE

Suhači zatrjujejo, da bi druge industrije dosti trpele in da bi se število nezaposlenih zvišalo, ako bi dal kongres dovoljenje, da se prične variti dobro pivo. — William Green se baje moti, da bi pivo ustvarilo zmernost. — Tudi farmerjem bi ne bilo dosti pomagano. — Prej so prodajali žito pivovarnam, zdaj pa krmijo živino z njim in dobivajo več mleka.

WASHINGTON, D. C., 7. maja. — Antisalon-ska Liga je danes odgovorila na predlog nekaterih članov izvršilnega odbora Ameriške Delavske Federacije, naj bi bilo zopet dovoljeno variti pivo, ki bi imelo dva in tri četrt odstotka alkohola.

Izvršilni uradniki Ameriške Delavske Federacije, posebno pa njen predsednik William Green, zatrjujejo, da bi se v tem slučaju gospodarski položaj dežele izboljšal ter da bi takoj dobilo delo na stotisoče nezaposlenih.

Suhači pa zatrjujejo baš nasprotno. Pravijo, da bi povratek dobrega piva zmanjšal nakupno moč naroda.

Ljudje bi potrošili za pivo dosti denarja, ki ga trošijo zdaj za druge stvari. Res je, da bi nekaj delavcev dobilo v pivovarnah dela, toda pomisliti je treba, koliko delavcev bi izgubilo delo v drugih industrijah, ker bi ljudje ne kupovali toliko obleke, pohištva in drugih potrebščin, kajti velik del denarja bi šel za pijačo.

Predsednik Ameriške Delavske Federacije, — Wm. Green, pravi, da bi povratek piva koristil farmerjem, ker bi zamogli velike zaloge žita prodati pivovarnam.

V odgovoru suhačev je rečeno: —

— Varjenje in razvažanje piva bi zahtevalo manj delavcev kot jih zahteva produkcija katerekoli druge potrebščine. Recimo, da bi dobilo v pivovarnah stotisoč nezaposlenih delo. Takoj zatem bi bile pa prizadete druge industrije, in najmanj tri stotisoč do petstotisoč delavcev v drugih industrijah bi izgubilo delo.

Z varjenjem dobrega piva bi si ne bili farmerji čisto nič na boljšem. Ako upoštevamo vladne rekorde za leto 1917, ki je bilo zadnje takozvano "moko" leto, pridemo do zaključka, da so v onem letu distilerije in pivovarne porabile dosti manj žita kot ga pa uporabijo zdaj farmerji za krmo živine, da s tem večajo produkcijo mleka. V sedanjem času pride na vsako osebo v Združenih državah na leto 212 funtov več mleka kot ga je prišlo pred prohibicijo.

— Oni, ki domnevajo, da bi pivo ustvarilo zmernost v deželi, se jako motijo. V časih, ko so prodajali v Hinky Dinkovem prostoru v Chicagu kvart piva po pet centov, se ni popilo nič manj žganja kot običajno.

— Antisalon-ska Liga se popolnoma strinja z Mrs. Rushmore Paterson, ki pravi, naj bi Ameriška Delavska Federacija uporabljala svoj vpliv proti butlegarjem ter podpirala kampanje za izvedbo postav.

— Butlegarji rušijo postavo in red, za katerega se delavstvo zavzema in so najhujši tekmeci pravnega businessa, od katerega je delavec odvisen za svoj zaslužek.

RAMON FRANCO — UČITELJ LETALSTVA

MADRID, Španija, 6. maja. — posebne točaje za letalstvo. Znamo španski revolucionar Ramon Franco, ki je bil učitelj letalstva. Za Francove načrte se zelo zanima. Franco, minister za zrakoplovstvo, a tudi Anglija in Nemčija, ki sta v novem španskem kabinetu, bo u- se nasprotili špansko vlado, naj ji vedel na vseh španskih univerzah, da sporoči tozadevne podrobnosti.

ŠTIRJE UBITI PRI NEMIRIH V KENTUCKY

Trije avtomobili s stavkokazi so bili v varstvu pomožnih šerifov. — Položaj v splošnem malo zadovoljiv.

HARLAN, Ky., 7. maja. — Ko je bila ustavljena skupina stavkokazov, ki so pod varstvom pomožnih šerifov, nameravali dospeti v rove Big Black Mountain Coal Co., kjer se najmanj že več tednov branjilo delati za sramotno nizke meze, je prišlo od streljanja, pri katerem so bile ubiti štiri osebe.

Mrtvi so: Karl Richmond, stavkar, Howard Joens, uradnik, Otto Lee in Jim Daleis, pomožna šerifa. Pradniki o imen seboj streljale puške, s katerimi so pričeli streljati, ko jih je četa stavkarjev pozvala, naj se umaknejo.

Ognj je bil vrnjen. Oblasti so takoj poslale 50 nadaljnjih šerifov na dotično mesto, kjer so našli mrtve in ranjene.

Med poškodovanimi sta E. Cox in S. Purcifel, rovska policista.

Šerif Blair je izjavil večeraj, da pripadajo stavkarji levemu krilu organizacije.

ŠPANSKA NOČE DATI MAVROM PROSTOSTI

Delavci v Maroku zahtevajo svoje pravice od republike, a slednja ne stori ničesar.

MADRID, Španija, 7. maja. — Španski vojniki so prevzeli danes kontrolo nad glavnim mestom Tetuanom v španskem Maroku. Pri spopadih so bili ubiti dve osebi. Spodaj je bil posledica stavke maroških delavcev, ki protestirajo proti nečloveškim razmeram.

Španski vojniki so že v ponedeljek nastopili proti stavkarjem z oboroženimi silami. Zbrali so se v tetuan-ski mošaji ter zahtevali pravice, da lahko izvolijo svojega lastnega občinskega zastopnika, katerega je imenoval guverner.

37 LET JE ČAKAL NAKAR SE JE ODLOČIL

MILLWAUKEE, Wis., 7. maja. — Pred sedemindesetimi leti je George Deeringer uška čena. Mož, ki star zdaj 62 let, jo je sedemindeset let varoval in potrpeljivo čakal. Večeraj ga je pa minila vsa potrpežljivost ter je šel in vložil tožbo za ločitev zakona.

VELIK POŽAR NA JAPONSKEM

YAMANAKA, Japonska, 7. maja. — Požar, ki je večeraj izbruhnil, je uničil več kot polovico tega mesta. Tri osebe so zgorale, nad sto jih je pa tako opečenih, da najbrž ne bodo okrevale. Skoro štirideset prebivalcev je brez strehe.

Vaaga skupaj je bilo v mestu 1400 lesenih hiš, med katerih jih je po- stalo sedemsto plen požara.

MORILEC CROWLEY NA VARNEM

Po večurnem obleganju se je newyorški policiji posrečilo aretirati morilca, njegovo ljubico in njegovega tovariša.

Včeraj popoldne je začelo nad dve o policistov oblegati hišo št. 303 W. 90. St. v New Yorku, v koje potem nadstropju se je nahajal 20-letni Frank Crowley s svojo 15-letno ljubico Helen Walsh in svojim 26-letnim tovarišem Rudolphom Durningerjem.

Crowley ima na vesti umor policista Hirscha.

Policisti so zastražili ves blok ter postavili strojne puške na strehe sosednjih hiš. Posluževali so se tudi sekir in plinskih bomb.

Po dve uri trajajočem obleganju je odprl Crowley vrata svojega stanovanja.

V stanovanju so našli pozneje šest revolverjev. Morilec se je zato udal, ker mu je zmanjkalo municije. Težko ranjenega so odvedli v bolnišnico, njegovo ljubico in tovariša pa na policijsko postajo.

Pozneje se je dognalo, da sta dva policista spoznala Crowleja, ko je jedel v neki restavraciji blizu svojega stanovanja. Ko je pojedel, sta šla za njim, nato pa telefonirala policiji po ojačanja.

Po preteku nekaj minut je bilo na tlu mesta par sto policistov. Nekateri so zastražili ulice in sosednje hiše, precej močan oddelek se je pa podal proti morilečevemu stanovanju.

Streljati so začeli skozi stene in vrata, in Crowley jim je toliko časa odgovarjal z ognjem, da mu je zmanjkalo municije. Nato se je udal.

Kot rečeno, so našli v stanovanju tudi petnajstletno Helen Walsh, ki se izza umora policista Hirscha ni več vrnila domov.

Pri tej priliki je padel policij v roke tudi Rudolf Durninger, katerega so iskali v zvezi z umorom Virginije Brannett, koje truplo so našli za nekim plotom v Yonkers.

Proti večeru se je izvedelo, da je Crowley ustrelil policista Hirscha ter da je tudi Durninger priznal, da je usmrtil plesalko Virginijo Brannett.

NAJVEČJE RAZOČARANJE

WASHINGTON, D. C., 7. maja. — Danes ima dospeti sem captain Ch. J. Lockwood, star 77 let, ki je zadnji član nekega slavnega "Last Man's Club-a", ki je bil stvorjen iz ostan-kov prvega minnesotskega prostovoljca inš-terij, polka 1. 1864. V glavnem mestu ni bil izza leta 1861 ko se je začela državljanska vojna.

Ob ustanovitvi kluba so spravili v varno shrambo steklenico burgund-ca, in pravila so določala, naj izpi-je vino zadnji član kluba.

Omenjeni Lockwood se je odpravi- v Washington, v namenu, da ob-čise svojo hčer.

Tako je že vsaj rekel, nemara ga je pa nekoliko mikalo tudi petin- trideset let staro vino.

Možak bo pa strašno razočaran, ko mu bodo povedali, da se je bur-gundec izpremenil v jesh.

JOŠIHARA JE OPUSTIL SVOJ NAČRT

MAMURO, Japonska, 7. maja. — Znamo japonski letalec Šiji Jošihara, ki je namreval poleteti iz Tokija v Združene države, se je vrnil danes sori dve uri za tem, ko je odletel z otoka Simusir. Rekel je, da je zaradi slabega vremena opustil svoj načrt.

PORTUGALSKA ŽE ZOPET V VELIKI ZADREGI

Tri bojne ladje pripravljene na odhod. — Vstaši bodo nudili le malo odpora. — Vsakovrstne novice.

LIZBONA, Portugalska, 7. maja. — Križarka Calvarjo Aravano in dve p- niške ladje so pripravljene za odhod s 600 možmi, da zatro upor v portugalski Afriki.

Kanonski čoln Zaire bo spremljal ekspedicijo.

Vlada ne pričakuje nikakih tež-koč, da zatre vstajo.

Polkovnik Magalhães, ki se mu- di sedaj v Lizboni, je poslal pose- bno poročilo kolonijalnemu ministru glede vstaškega gibanja.

Vstaši so vzeli iz tamošnje za-kladnice vsoto osmih tisoč dolar-jev.

Governer je rekel v svojem opisu vstaje, da so vsaši potegnili urad- nike iz postelj ter jih silili k pre- daji.

Odpor je bil nemogoč vspricho pre- moči.

Generalni minister je izrekel go- vernerju in njegovim uradnikom svojo zahvalo, da so se na tako ju- naški način zavzeli za vlado.

UBOJI IN UMORI VSEPOVSOD

Farmer je zabodel žrtev ter izvršil nato samo- mor. — Oblasti v Water Valley, Miss., so morale varovati morilca zakon- skega para Wagner.

BLUE MOUNTAIN, Miss., 7. ma- ja. — Farmer Carter, ki je trpel na- verski blaznosti, je umoril svojo že- no, svoja dva otroka ter hlapca, predno je izvršil samomor.

A. W. Carter je zabodel najprej svojo ženo ter nato še oba otroka. Hlapca je umoril s sekiro.

CLEVELAND, O., 7. maja. — Se- demnajstletna Lujiza Garding, ki je bila ustreljena, ko se je vračala z neko prijateljico domov, je umrla danes v vplodno bolnici.

Čila je nezvestna izza dejanja. Prijateljica je spogodila, da je šla nakupovati z Gardingovo, ko se je naenkrat pripeljal mingo avtomobil, iz katerega so streljali.

JACKSON, Kentucky, 6. maja. — Umor osemnajstletne dijakinje Cassie Patton s tukajšnjega Lee ko- legija je imel za posledico aretaci- jo petih oseb.

Imena aretiranih doslej niso bli- la še objavljena. Dva nadaljna še lačejo.

WATER VALLEY, Miss., 6. maja. — Šerif Doyle je izjavil danes popold- ne, da so bile odrejene vse potreb- ne stvari, da se varuje življenje 19-letnega črnca Sama Greena, do- zdevnega morilca zakonskega para Wagner.

Ljudje so govorili o linčanju. Prvo večeraj zvečer je postalo znano, da je mladi črnet priznal svoje dejanje. Trije nadaljni črneti in dva bela so bili soudeležni pri umoru.

ADVERTISE
in "GLASNARODA"

CERKEV DELA REPUBLIKI PREGLAVICE

Španski katoličani bodo volili le tiste kandidate, ki se bodo zavzeli z a pravice cerkve in dru- žabnega reda.

MADRID, Španija, 7. maja. — Španski, ki ga ja zavzela katoliška cerkev napram republikanskemu režimu povzroča velike težkoče o- nim, ki pripravljajo volitve za usta- votvorno skupščino.

Španski kardinal Segura, je izdal pastirsko pismo, v katerem pravi:

— Če bodo pravice vere v nevar- nosti, je absolutno potrebno, da se katoličani združijo ter zajamčijo iz- volitev kandidatov, ki bodo branili pravice cerkve in družabnega re- da.

Ko je odhajal zunanji minister Alejandro Lerroux s kabinetne se- je, je rekel:

— Kot vidite, je pozval kardinal vernike, naj pri prihodnjih volitvah podpirajo monarhiste in katoliča- ne.

V trenutku, ko je bila strmoglav- ljena monarhija, se je pojavil na Špankem težaven problem odnoša- jev med cerkvijo in državo.

Republikanska vlada je koj prvi dan pozvala duhovščino, naj se ne vlika v politične zadeve, obenem pa prepovedala vladnim uradnikom udeleževati se cerkvenih cerimonij.

Dejstvo, da se kralj Alfonso ni od- povedal prestolu ter da njegovi agentje pozivajo volilce, naj pri vo- litvah volijo monarhiste, je dokaz, da ne sedi republikanska vlada ta- ko trdno v sedlu, kot si je prve dni domišljala.

V monarhiji je bila le katoliška vera državno priznana, in bivša vlada je, kjer je le mogla, podpira- la cerkev.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdru- ženih državah.

NOVI RAZVOJI NA KITAJSKEM

Nobene skrbi glede polo- žaja na južnem Kitaj- skem. — Nadalja poga- janja v Londonu glede odprave ekstrateritori- jalnosti na Kitajskem.

NANKING, Kitajska, 7. maja. — Velika delavnost kitajske vlade je bila danes znamenje, da se priprav- lja nadaljno odposiljatev čet, za zatrtje preteče vstaje v provinci Kwantung, če bi se medtem izjalo- vila mirovna pogajanja.

Poročila omalovažujejo v Kanfo- nu, a položaj na jugu je kljub temu zelo nevaren.

Današnja seja narodnega kon- gresa je bila posvečena organizacijskemu delu.

Važne stvari so na dnevnem re- du, med njim tudi priznanje repu- blike ter njene ustave in opravilje- nje ekstrateritorialnosti za inozem- ce. O tej stvari pa se bo razprav- ljal o šele v par dneh.

Zunanji urad je razposlal nadalj- ne okrožnice, ki vsebujejo izjave, da bo vlada od 1. januarja prihodnje leta izvajala oblast nad inozemci.

LONDON, Anglija, 7. maja. — V pogajanjih s Kitajsko glede vpra- šanja ekstrateritorialnosti je izja- vil danes finančni tajnik Arthur Henderson v pohlaskanih zbornici, da stoji nasproti važna vprašanja po- godbenih pristanšč. Angleška vla- da je predvsem ugotovila, da mora- jo biti ta pristanišča na razpolo- go vsem narodom.

Druge svetovne sile so istotako in- teresirane pri zadevi.

Anglija je predlagala med dru- gim tudi ustanje posebne komi- sije, ki bi razmišljala o problemu ter stavih Kitajski tozadevne pre- dloge.

GIBSON PRI KRALJU ALBERTU

BRUSELJ, Belgija, 7. maja. — Predno se je podal ameriški posla- nik Hugh Gibson proti Washing- tonu, da poroča tam o problemu ra- zoroževanja, ga je sprejel v avdi- jenci belgijski kralj Albert. Posve- tovala sta se skoro celo uro.

DENARNA NAKAZILA

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
Din 1000	\$ 18.50	Lir 200	\$ 11.30
Din 2500	\$ 45.75	Lir 300	\$ 16.80
Din 3000	\$ 54.60	Lir 500	\$ 27.40
Din 5000	\$ 90.50	Lir 1000	\$ 54.25
Din 10,000	\$ 180.00		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno naka- zilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$5.25.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujejo se boljše pogoje. Pri velikih nakazi- lih priporočamo, da se poprej s nam pismenim potom sporazumi- te glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino 75c.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3678

KITAJSKA

S Kitajskega so zopet pričela prihajati jako vznemirljiva poročila.

V Kantonu se je baje začelo gibanje, kojega cilj je odeepitev Kwantunga in štirih nadaljnjih južnih provinc od nacionalistične vlade.

Vesti, ki prihajajo iz Kitajske, so sicer jako nezanesljive ter zelo nasprotujejo druga drugi.

Velike važnosti se jim ne sme posvečati, navzlic temu pa dokazujejo, da se razmere na Kitajskem ne razvijajo tako, kot bi morda želeli nekateri kitajski patriotje.

Kaj Šekov režim je vzbudil v raznih provincah veliko nevoljo.

Očitajo mu da si je prilastil diktatorsko moč ter da vlada z železno roko.

V Kantonu so v zadnjih desetih letih večkrat izbruhnile vojaške vstaje.

Prav lahko je mogoče, da se je začela furija revolucije širiti po jako obljubljeni provinci Kwantung.

Toda kot rečeno, so sedanja poročila preveč vodena, da bi bilo mogoče iz njih povzeti, kako močno je gibanje za odeepitev ter če bodo zadnji razvoji dovedli do nove državljanske vojne.

V Nankingu, sedežu nacionalistične vlade, ne posvečajo temu vstaškemu gibanju posebne pozornosti.

Vlada je mirna in navidez brezbržna.

Pravijo celo, da ne bo poslan niti en vojak proti kantonskim vstašem, češ, da je vstaja tako malo pomembna in brez opore, da se bo zrušila sama od sebe.

Finančni minister Soong je ekel: —

Narodna konvencija, ki se je že sestala, da da Kitajski ustavo, je sklenila, da se ne sme vlada nikdar več poslušavati vojaške akcije za dosego političnih ciljev.

Ta občutek varnosti je zajamčila predvsem podpora, ki jo nudi nacionalistični vladni general Čang Hsue Liang, gospodar Severne Kitajske.

Bodoči politični boji na Kitajskem se ne bodo vršili toliko na bojnem polju, kot pa na narodni konvenciji.

Vse kaže, da bo konvencija odločno nastopila proti vladnim metodam Kaj Šeka.

Dasi je Kaj Šek velik samodržec, se volji pretežne večine kitajskega naroda ne bo mogel protiviti, in bo moral, dasi nerad, precej popustiti.

52 načrtov za regulacijo Zagreba.

Zagrebačka občina je lani razpisala natečaj za zasidjanje, razširjenje in regulacijo Zagreba. Rok za izročitev načrtov je potekel 31. marca. Konkurencije se je udeležilo 52 tekmovalcev in sicer največ iz Nemčije. Samo iz Berlina je prispelo 10 načrtov, iz Dresdena 4, iz Monkevega 2 itd. z.

Tudi iz Ljubljane sta se udeležila konkurence 2 arhitekta. Dela bo ocenila komisija, v kateri so poleg zagrebških arhitektov in strokovnjakov tudi inozemci. Naboljša dela bodo nagrajena. Prva nagrada znaša 150.000, druga 100.000 in tretja 80.000. Za odkup nagrajenih del je določenih 170.000 Din.

NEHAJTE!
Ne praskajte
Rabite ESKO

Ne praskajte izpuščaja ali srbečo kožo. To še povzroča draženje. Seveda ESKO da pomiritev, zdravilno pomoč. Zanesljivo 50 let. Pri lekarnarjih. Vsebuje ZASTON, Filite W. F. Severn Co., Cedar Rapids, Ia. Rabite Severe's Skin Soap za prijetno kožo.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprjemamo pa članarino za bodoče leto. Članarina znaša \$1.—

Člani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

Dopisi.

Pulga, Cal.

Čenjeni Glas Naroda: Pošiljam par besed in pišem s sviničnikom, ker nimam steklenice. Stevilni ljudje na svetu molimo Boga: "Daj nam naš vsakdanji kruh", pa zdaj se mi, da Bog ne sliši. Kdor ne verjame, naj pogleda med nas revne delavce, ki kruha ne moremo dobiti, dasi teka mo za delom celo leto in zimo ter spimo zunaj pod milim nabom.

J. Težak.

Sudbury, Ont.

Že precej časa ni bilo nobenega glasu iz tukajšnjega kraja, kljub temu, da nas je že precej časa število Slovencev in tudi naročnikov na ta, nam najbolj priljubljeni dnevnik Glas Naroda.

Torej z današnjim mojim pisanjem moram v prvi vrsti naznaniti rojakom širom Amerike in Canade, žalostno vest, da je dne 1. maja ob treh zjutraj padel v tukajšnjem rudokopu okroglo 260 čevljev v globčino ter se smrtno ponesrečil rojak Josip Kraljič, star šele 27 let, rojen v vasi Kremenici, Ig, pri Ljubljani.

Pokojnik je bil splošno priljubljen, kar se je tudi videlo pri pogrebu, ker v tukajšnjem mestu še ni bilo enakega. Pogreb je bil v nedeljo ob dveh popoldan.

Tem potom se najtopleje zahvalim vsem skupaj, kateri ste rajnega spremlili k večnemu počitku. Prav lepa hvala tudi društvu Slov. Nar. Podp. Jednote, št. 604 ("Planinski cvet") v Garsonu, ter društvu št. 693 ("Jadrani") v Sudbury, katerih član je bil tudi pokojnik, za krasne vence, ter poslovljeni govor družbenega tajnika Fr. Starca, katerega je imel ob grobu.

Naravnost v srcu presumljiv je bil tudi govor v cerkvi tukajšnjega župnika Trajnerja. Seveda slednji je govoril v angleščini; še najbolj gniljivo je bilo, ko mu je tukajšnje pevsko društvo zapelo v zadnje slovo dve pesmici in sicer "Vigred se povrne" in "Blagor mu, ki se spodiče". Omenim naj še to, da prvič v tem mestu in mislim tudi v vsej Canadi, je prišla naša slovenska pesem v javnost.

Največ priznanja pa zasluži v vseh oziirih sobrat Toney Štrubelj. Hvala ti, dragi sobrat!

Tukajšnje prosv. pev. društvo "Vigred" se vedno deluje kot po navadi. V soboto, dne 9. maja priredili igro "Poštna skrivnost", nakar bo prosta zabava.

Torej dragi rojaki, vabim Vas, da se udeležite te prireditve ter pomagate vsak po svojih močeh k napredku društva. Prireditev se vrši na Beech St. pod Ukrajinsko cerkvijo. Začetek ob 8. zvečer.

Torej na svidenje v soboto!

Feliks Brojan.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava "G. N."

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

PROBLEMI PRISELJENCA.

Deportacija inozemskih mornarjev.

Vprašanje: — Ali je mornar, ki je zapustil svojo ladjo leta 1926, podvržen deportaciji, ko je že tri leta tukaj (F. B., Seattle).

Odgovor: — Bilo je spora o tem vprašanju, kajti priseljeniški zakon od leta 1917 določa deportacijo inozemskih mornarjev, ki so tukaj nepostavno, do treh let po svojem prihodu, došim priseljeniški zakon od leta 1924 določa deportacijo vseh inozemcev, ki so prišli po 1. juliju 1924, in to kadarstodi po svojem prihodu brez omejitve časa. Ta spor je bil končan po razsodbi Vrhovnega sodišča, ki je izreklo, da zakon od leta 1924 uravnava deportacijo mornarjev. To pomenja, da vado, in zato tudi mornarji, ki so prišli v to deželo nepostavno po 1. juliju 1924, more biti deportirani vsak čas.

Starost za naturalizacijo.

Vprašanje: — Koliko treba biti tar, da se zaprosi za ameriško državljanstvo?

Odgovor: — Vsak inozemec, ki je 18 let star, more zaprositi za "prvi papir". Za ta papir lahko zaprosi veak čas po prihodu v Združene države. Predno pa zaprosi za končno naturalizacijo, mora imeti vsaj 21 let starosti in mora biti v tej deželi neprestano vsaj pet let in v County, kjer vlaga prošnjo, vsaj šest mesecev.

Prihod izven kvote.

Vprašanje: — Sem pravoslavni duhovnik in kot tak sem bil pripuščen v to deželo izven kvote. Želel bi sedaj, da moja žena in otroci pridejo tudi sem. Kake vrste prošnje treba za to?

Odgovor: — Žena in otroci duhovnika imajo tudi pravico do izvenkvotne vize. Naj se obrnejo k najbližjemu konzulu, ki bo ugotovil njihovo pravico do izvenkvotne vize. Tukaj ne morete vložiti nikake prošnje, niti nikake tiskovine v to svrhu.

Ker dandanes tudi priseljenci izven kvote imajo težko dobiti vizu, pošljite svoji ženi sledeče dokumente, da jih pokaže konzulu: "Affidavit of support" v dvopis; potrdilo od strani delodajalca (cerkvene oblasti), da niste le začasno zaposleni in da je pričakovati, da ostanete še nadalje v sedanji službi; overovljeno potrdilo s strani banke o vašem bančnem računu; ako imate kake nepremičnine, overovljeno izjavo o tem.

Na obisk v Kanado.

Vprašanje: — Sem naturaliziran državljani in nameravam poštati se na avtomobilski izlet, ki vključuje tudi Kanado. Treba mi pasporta? Ali treba plačati carino za avtomobil?

Odgovor: — Turisti, ki so ameriški državljani, ne potrebujejo pasporta za obisk v Kanado. Treba pa vzeti s seboj kak dokument, s katerim dokazate svoje ameriško državljanstvo (naturalizacijski certifi-

kat). Tukaj navedeni inozemci pa najdejo destikrat mnogo težko ob vstopu v Kanado. Turisti lahko vpošljejo svoj avtomobil v Kanado za dobo do 90 dni brez plačanja carine ali jamstva in za dobo do 6 mesecev ob gotovih pogojih. Ni nikake pristojbine za dovoljenje vstopa po avtomobilu in kanadski carinarji pomagajo turistom pri izpisanju potrebnih papirjev.

Vprašanja pri naturalizacijskem izpitu.

Vprašanje: — Kaj se vprašuje na izpitu za naturalizacijo?

Odgovor: — Naturalizacijski izpraševalci stavljajo razna vprašanja glede ustave in zakonov Zruženih držav. Razne brošure navajajo vzorčna vprašanja in odgovore, ki pokrivajo predmet tega izpita.

Foreign Language Information Service, 222-4th Avenue, New York City, ima na razpolago tako brošuro, ki jo je pripravil. Vsebuje več kot 100 vzorčnih vprašanj in odgovorov in stane 25 centov, ki se lahko vpošljejo v znakmah.

Starostne pokojnine in inozemci.

Vprašanje: — Sem vdova, 70 let stara, in živea sem v državi New York čez 30 let. Nimam nikakih sorodnikov, ki bi mi pomagali, in sem skoraj upornabla vse prištednje, ki mi jih je moj pokojni mož zapustil. Rada bi zaprosila za starostno pokojnino. Niti moj mož niti jaz nismo kdaj dobila ameriško državljanstvo.

Odgovor: — Le ameriški državljani so upravičeni do starostne pokojnine v državi New York. Isto velja tudi za vse države, ki imajo tak sistem starostnih pokojnin (old age pensions).

Industrijalna mesta v državi Connecticut.

Vprašanje: — Katera so največja industrijalna mesta v Connecticutu?

Odgovor: — New Haven ima 494 industrijalnih podjetij, ki so leta 1929 imela zaposlenih 27.000 delavcev. Bridgeport je tedaj imel 35.500 mednih delavcev v 339 podjetjih in Waterbury 25.000 v 182 podjetjih. Druga industrijalna mesta so Meriden, New Britain, Middletown, New London, Norwich, Stamford itd.

Aviatičarske šole.

Vprašanje: — Koliko stane tečaj za aeroplanske pilota? Kje so take šole?

Odgovor: — Šolnine za razne tečaje v "odcebnih šolah" znašajo \$345 do \$650 za privatne pilote, \$1050 do \$150 za omejene trgovske pilote in \$3075 do \$4620 za transportne pilote. Razlika je v tem, ker treba za zadnje mnogo več in strožje veščnja in znanja. Te šolnine ne vključujejo stroške za stan in hrano. — Za seznam šol pišite na: Aeronautics Branch, Department of Commerce, Washington, D. C.

Iz Jugoslavije.

Mrlci nima miru zaradi visoke zavarovalnine.

V Veliki Kikindi zbujajo veliko zanimanje spor, ki ga ima trgovec Teodorov z raznimi zavarovalnimi družbami zaradi zavarovalnine 1.250.000 Din. Za to vsako vsoto je bila zavarovana njegova žena Jolana, ki je nedavno umrla nagle mrti. Mož je šel zvečer v gledališče, žena, ki je bila močno prehlajena, pa je v svoji sobi zakurila peč ter se vlegla v posteljo. Ko se je mož vrnil, jo je našel v agoniji. Zdravniki pa so ugotovili, da je mož umrl, da so jo zadušili strupeni plini iz peči. Zavarovalna družva niso hotela izplačati zavarovalnine, sodeč, da je trgovčeva žena najbrže izvršila samomor. Proti temu so nastopili vsi soredniški in znanstvi, češ, da sta bila trgovec in njegova žena zelo srečen zakonski par in da tudi drugače ni imela nesrečna Jolana nobenega povoda za samomor. Zavarovalne družbe in tudi trgovci sam zahtevajo sedaj ekshumacijo ženinega trupla.

Grozna smrt v plamenih.

Na pristani Kelečija pri Subotici se je pripetila grozna nesreča. 58. letna žena Mihaela Pudlika je vstala ob 4. zjutraj in šla v hlev krmit živino, njen mož je pa ostal v postelji, ker je bolan. Ker je bila še temna, je žena vzela gorečo svečo s seboj. Ko je pokladala živini, jo je poklical mož, naj mu da zdravila. Šla je hiso in ostala tam komaj 10 minut, a ko je pogledala skozi okno, je opazila, da je hlev plamenih. Takoj je stekla ven, da bi rešila, kar je rešiti mogla, saj vse premoženje družine obstoji v živini, konjih in pračih. Pri reševanju živine se ji je pri vnela obleka in kakor baklja je pritekla iz hleva. Na njeno kricanje so prihiteli sosede, a opčen je bil že ves zgornji del telesa ubog žene.

Prepeljali so jo v bolnico, kjer je umrla v največjih mukah. Sodna komisija je na pogorišču našla še košček sveče, ki je povzročila požar, katerega žrtev je postal hlev z vso živino vred, tako da je nad 100.000 Din škoda.

GLAVOBOL KOT POKLIC

Theodore Roberts, mož, ki ga je neprestano in trdovratno bolela glava, je izgubil svoje mesto zato, ker ga je nehala boleti glava. —

Moža so namreč sprejeli v službo rfa kliniko vseučiliške bolnice v državi Illinois kot zanimiv in redek primer človeka, ki ga neprestano muči migrena. Na kliniki naj bi Roberts služil učenjakom kot pripomoček za eksperimentiranje in preizkušanje raznih lekov. Mož je seveda službo rade volje sprejel, saj je dobival poleg dobre hrane in lepega stanovanja še okrog petdeset dolarjev mesečne plače.

Naenkrat ga je migrena minila in to je bil zanj hud udarec, ker je izgubil službo. Zdravniki so delali na njem poizkuse pol leta in Roberta so temeljito izlečili. —

Vprašanje je, kaj mu je ljubše, huda migrena in dobra služba ali zdrava glava in skrb za vsakdanji kruh.

Peter Zgaga

— Oh, jajce mi je padlo na tla. Kaj naj počnem? — je vzkliknila ženica.

— Začni kokodati! — ji je svetoval ljubeznjivi mož.

— All si povedal svoji ženi, da se boš moral pri izdatkih za gospodinjstvo omejit, ker gredo kupčije slabo?

— Seveda sem ji.

— In kaj ti je odgovorila?

— Da moram nehati kaditi.

— Nevrjetno, kol'ko zapravi moja žena samo za rokavice!

— Moja žena je pa glede rokavic zelo skromna.

— Kako to?

— Kupil sem ji krasen prstan.

— Dejali smo, da drage kovine nikoli ne zanjave. Kdo mi ve povedati kak primer? — je rekel učitelj.

— Jaz, gospod učitelj. Zlato, srebro in...

— In stara ljubezen.

— Si že bil kdaj pri železniški nesreči?

— Saj se mi je samemu pripečila.

— Kakšna pa?

— Zasačili so me brez voznega listka.

— Mamica, gospod učitelj nam pokaže solčni mrk — je rekel sinček.

— Že prav, samo preblizu mi nikar ne hodi, da se ti kaj ne pripeti.

— Gromska strela, zdaj, ko ste me ostrigli in obrili, šele vidim, da sem pobizil denar doma! — je tarjal rojak pri brivcu.

— Nič ne de, pa ostanite pri nas, dokler vam lasje in kocene zopet ne zrasto.

— O, kako sem bila nespametna, da nisem poslušala matere, ki mi je odevetovala poročiti se s teboj. — je vzdihovala ženica.

— Glej, glej kdo bi milil, da je tašča tako dobro mislila z menoj.

— Jejite malo in pijte zmerno, sicer ne boste dočakali starosti. — je svetloval zdravnik lahkoživcu.

— Prav dobro, gospod doktor, ampak jaz ostanem rajz vedno mlad.

V newyorški državi je uveljavljen poletni čas, in nekateri ljudje se strahno pritožujejo, češ, da jim je vsak dan odvzeta ura spanca.

Pri tem pa ne pomislijo, koliko ur so že v življenju po nepotrebnem prespali.

V državi New York je bilo lani šest tisoč porok manj kot pa leta 1929.

Bolj zanimivo bi bilo izvedeti, koliko zakonskih parov se je ločilo.

Newyorški policiji se je posrečilo aretirati proslulega morilca Crowleja.

Njegovo stnovanje je več kot dve uri oblegalo nad tristo policistov.

Na strehah sosednjih hiš so imeli policisti postavljenе strojne puške. Nadalje so bili oboroženi s sekirami, piškinsmi bombami in vsakovrstnim drugim orožjem.

Po dveh urah se je morilec udal. Udalo se je pa zato, ker mu je zmanjkalo municije.

Morilec je star dvajset let, njegova ljubica pa petnajst in pol.

Aretacijo morilca smatrajo za velik uspeh.

Vsak razsoden človek pa ve, da ne sme biti newyorška policija na ta svoj uspeh nič kaj posebno ponosna.

Bivši španski kralj Alfonzo pravi, da bo toliko časa mirno čakal, da ga bo pozval španski narod zopet na prestol.

Dolgo časa bo imel mir in dolgo časa bo čakal.

Dva mlada učenčka sta se pogovarjala. Pa pravi prvi drugemu:

— Ti, moj brat je pa jako pameten. Mama je rekla, da je jako pameten, ker se bo poročil.

— Moj brat je pa še bolj pameten, — je odvrnil tovariš. — Moj oče mu je rekel, da je jako, jako pameten, ker se ne bo poročil.

Special Interest Accounts

Vsak, kdor se nima vloge pri nas je vabljen, da se pridruži mnogoštevilnim našim vlagateljem, ker pri nas je denar VARNO naložen in ga zamo-re vsak vlagatelj dvigniti vsaki čas, brez vsake odpovedi, kar je v gotovih slučajih velike važnosti.

Vloge obrestujemo po 4%

in obresti teko od vsakega prvega v mesecu naprej in se pripisejo h glavnici vsakega 1. januarja in julija.

Sakser State Bank

DEPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK

110 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

GROZNA TRAGEDIJA NESREČNE DRUŽINE

Maribor, 25. aprila.

Že v zgodnjih jutranjih urah je šla davi od ust do ust strašna vest, da je v Hočah pri Mariboru pet mrtvih. Strah in groza sta navdala prebivalstvo, saj je vsem še v živem spominu krvavi velikonočni pokol v Jelovcu nad Kamnico, kjer je istotako postalo pet nedolžnih članov Dobave rodine kot žrtve popolne človeške propalce.

Po mestu so krožile vse dopolne najbolj fantastične vesti o roparskem umoru, pokolju pijanih rekrutov in o zločinu zlasnega človeka ter je občinstvo neprestano oblegalo mariborsko redakcijo "Jutra" s prošnjami za informacijo. Misleč, da gre zopet za roparski družinski umor, je marsikdo obupno zmačeval s glavo, češ: Kam jadrano! Še-le pozneje, ko se je doznalo, da gre za nadvse pretresljiv dogodek, za veliko rodbinsko tragedijo, se je občinstvo nekoliko pomirilo in je vsakogar navdalo globoko sočutje z nesrečnimi žrtvami.

V skrajni duševni razburjenosti in v skrbi za obstanek svoje družine je svojčas premočni posestnik Rudolf Gačnik v noči od petka na soboto odrešil svojo ženo, tri mladoletne otroke za vedno skrbi za vsakdanje življenje in potem na grozen način obsodil še samega sebe. Troje srčanih, cvetočih, zdravih in življenja veselih nedolžnih otrok, ki so bili ponos svojih staršev, leži danes na mrtvaškem odru, poleg njih oče, dočim se mati bori v bolnici s smrtjo, kajti skoro vsaka nada, da bi se zdravniški veš posrečilo ohraniti jo pri življenju, je brezupna.

45-letni Rudolf Gačnik iz Radvanja pri Mariboru je bil pred leti že premočen človek, imel je svojo hišo in kasneje gostilno v Studencih, ki je sedaj last gostilničarja Ilga. Slabo gospodarstvo in deloma nesreče so ga z leti spravile ob vse premoženje. Vse mu je bilo sodnijsko prodano.

Dne 1. maja 1930 je na novo poskušal srečo v Hočah, kjer je vzel v najem Frangešovo gostilno, kakih 200 korakov od hoške cerkve, last Rečnika. Toda kadar pride nad človeka nadloga, ga tepe vedno z novo. Tako se je godilo tudi Gačniku. Gostilna ni šla in Gačnik je začel v vedno večje finančne nepravilke. Postajal je od dne do bolj mrk in zamišljen, težke misli so mu rojile po glavi, največ skrbi pa mu je povzročilo usodno dejstvo, da letos s 1. majem poteče njegova najemniška pogodba in bi se moral tega dne izseliti iz hiše, ker gospodar v lastnem interesu ni mogel več obnoviti pogodbe.

Strašna misel, kam sedaj, kaj bo z mirno družino, je rodila v njem še strašnejši sklep: smrt naj odreši vse skupaj trpljenja in jih združi na drugem svetu. Kako se je prav za prav odigrala tragedija, je še zavito v kopreno temne noči. Gačnikova žena Katarina, rojena Mandlova, ki v bolnici leži med življenjem in smrtjo, bo tudi teško mogla dati v tem pogledu kakšno pojasnilo. Ona bi morda povedala, ali sta se možem dogovorila, da grede skupno v smrt ali ne. Če podležje tudi ona teži poškodbi, potem s tragedijo nesrečne rodbine, položje v grob tudi to veliko, skrajno tragično zagotetko.

Domneva se pa, da je Gačnik ubil najprej svojega najmlajšega sinčka Ivana, pri čemer se je zbudila žena Katarina, nakar je z bliskovito naglico zadel tudi njej tako silen udarec, da jo je omamilo. Mileč, da je že mrtva, je potem ubil sinova Rudolfa in Karla, sam pa legel na divan pri oknu in in si s kuhinjskim nožem prerezal vrat.

Šinč okrog 2. so Gačnikovi zaprli gostilno in odšli k počitku, da nikdar več ne izgledajo bele dne. Ali je Gačnik sam spal šele potem, ko je sam zazibal že svojo njegovo družino, ni znano. Tudi nihče

v hiši ni bil priča skupne tragedije, ki se je odigrala ponoči.

Ko je davi ob 7. neka stranka v hiši odprla glavna vrata, se je silno začudila, da Gačnikovih, ki so sicer zgodaj vstajali, ni bilo nikjer. Gostilna je bila zaprta, vhodal je popoln mir. Stranki se je to zdelo čudno in opozorila je hišnega lastnika Rečnika, ki je takoj slutil, da se je moralo zgoditi nekaj nepričakovane. Nekaj časa je trkal na stanovanje, našel pa ni nobenega odziva. Pogledal je tudi skozi okno, vendar skozi zastirke zavese ni mogel razločiti drugega, kakor da leži Gačnik na divanu. O tem je obvestil orožniško stano.

V hišo sta nato prišla orožniški nadrednik Nisenbart in orožnik Ivan Kuncič, ki sta s silo vlomila vrata v spalnico, kjer se jim je nudil grozen, presunljiv prizor:

Od vhoda na levo sta stali dve postelji, ločeni od teh na desni tretja, pri oknu pa divan. V obeh skupnih posteljah je ležal na levi manjši Gačnikov sin, 6-letni Ivan, na desni Gačnikova 39-letna žena Katarina, v tretji postelji, ločeni od prvih dveh, pa 12-letni Rudolf in 9-letni Karel, vsi s strašno razbitimi glavami. Možgani so štrleli vsem iz ran, deloma so bile z možgani oškropljene tudi postelje, vse pa je bilo polno krvi. Vsi trije otroci so bili že mrtvi, le žena, ki je ležala v globoki nezavesti, je dajala znake življenja. Gačnik sam je ležal obločen v hlače na divanu, desna roka mu je visela proti tlom, poleg nje ga je ležal oster okrvavljen nož, s katerim si je na vratu s silovitim uresom od leve na desno preseknil glavno žilo. Tudi Gačnik je bil zaradi izkrvavljenja že mrtav. Postelja žene Katarine je bila ena sama mlaka krvi. Ubogi ženi so izstopili možgani in so nezavestno takoj odpremili v mariborsko bolnico.

Ves položaj v spalnici je pričal, da je Gačnik ponoči s kladivom, kakršno rabijo sodarji za nabijanje obrobov na sode, pobil svojo družino. Otroci so ležali odgrnjeni na posteljah, dočim je žena krčevito držala z eno roko oženo.

Orožniki so takoj o dogodku avizirali mariborsko orožniško stano. Ugotovili so obenem, da so bila vrata Gačnikovega stanovanja zaklenjena in od znotraj zapahnjena in da torej ne more biti govora o kakem razbojstvu, o čemer so se v prvem hipu raznesle govorice. Orožniki so gostilno zaklenili in zastražili, pustec vse tako, kakor so našli, do popoldneva, ko je prispela sodna komisija iz Maribora.

Sosedje in sorodniki izpovedujejo, da je bil Gačnik zadnje čase vedno obupan, česar ni javno kazal, pač pa dal razumeti v nekaterih pogovorih. Že večkrat se je izrazil, da bi napravil vsemu konec. Se v petek je bil dopoldne pri svoji sestri Rozi v Radvanju in je na njeno vprašanje, kam bo šel sedaj, dejal:

"Ali tudi ti že vse veš?"

Nato pa je pripomnil: "Šel bom tja, od koder ni nikdar več vrnitve".

Popoldne je šel obiskat v Radvanje, je tudi brata svoje žene, pa ga ni našel doma. Hotel se je v popoldnem obupu pač le še posloviti za vedno.

Danes ob pol 15. se je pripeljala v Hoče sodna komisija, obstoječa iz državnega tožila dr. Hojnina, sodnika Emila Kramerja, policijskega zdravnika dr. Zorjana in za pismokarja Fr. Hitzla.

Komisija je prišla jo matančnem lokalnem ogledu do zaključka, da je izvršil vse umore Gačnik sam, in da so izključene vse druge domneve. Vsaka žrtev ima po dva strahovita udarca po glavi s sodarskim kladivom. Vsi so imeli razbite lobanje, Gačnik sam pa se je usmrtil s 16 cm dolgim kuhinjskim nožem ter si je prerezal vrat od leve na desno stran. Vse stene in strop v stanovanju so bili močno okrvavljeni.

Sodna komisija je po ogledu dovolila sorodnikom pokopniti, da odrede vse potrebno za pogreb. Ob pol 16. so iz Maribora od mestnega pogrebneza zavoda pripeljali štiri krste. Trupla nesrečne Gačnikove družine so proti večeru pripeljali v Radvanje, kjer bodo položena v skupni grob.

KO RAČUNATE STROŠKE!

DOBRO PERILO stane—kot je pač storjeno. Ako daste prati drugam, plačate v gotovini, in perilo se izrabi. Ako pere-te sami doma, se vi utrudite in izdelate — v hiši je vse naro-be—in več ur morate likati.

PERITE IN LIKAJTE Z ELEKTRIKO — DOMA

če hočete štediti zares—prihranite perilo—prihranite svojo moč in prihranite denar—kajti mali Električni Motor opravi težko delo—oboje pranje in likanje—za par centov dnevno. Pa tu-di hitreje napravi.

ABC Playmayd
ELEKTRIČNI PRALNIK
pere perilo čisto—LIKAL-
NIK, ki je poleg, ga iz-
lika v polovičnem
času.

ABC VSEELEKTRIČNI
LIKALNI STROJ
z eno ga motor ABC
Playmayd Pralnika

ABC PLAYMAYD
ELEKTRIČNI PRALNIK
Velik čeber — balonski ože-
mač, ki se odstrani, da se
pričvrsti Likalnik

The New York Edison System

The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

Samo Pralnik
\$39.50 v gotovini
ali \$5 na roko
in \$8.35 mesečno,
12 mesecev,

Pralnik in Likalnik
\$157 v gotovini
ali \$9.50 na roko
in \$9.75 mesečno
16 mesecev

(Poselni pogoji veljav-
ni samo do 15. junija.)

RAZKROJ MED HITLERJEVCI

Kratka epopeja hitlerjevske de-želne vlade v Turingiji je doživela svoj žalostni konec; z njo so se iz-jalovile tudi velike nade Hitlerja, da bi iz Weimarja zavladal nad vso Nemčijo. Padec predsednika turinjske vlade Fricka, ki je vedno po-udarjal, da je na svojem mestu samo kot zastopnik Hitlerja, je vidno znamenje, da nemški nacionalni so-cijalizem propada. Zdi se, da je ta padec rešil tudi toliko časa sporno vprašanje, da-li je Hitler sploh sposoben vladati. Rešitev je za Hitlerja neugodna.

Še pred par meseci pa je bil po-ložaj popolnoma drugačen. Hitler-jeva zvezda je blestela s polnim si-jajem. Ko je o Božiču gen. Seeckt, ki so ji narodnim socializmom zelo blizu, na nekem zborovanju rekel, da bi bilo dobro tudi nje pritegniti v vlado, je dobil od njih oholl odgovor, da o kakih pritrditvah ni more biti več govora, temveč da bo v bodočnosti Hitler sam odločal, ko-ga bo povabil v vlado. Desničarsko časopisje je tedaj vsak dan silnoje poudarjalo svoje zahteve po oblasti in dokazalo, kako moč Hitlerjevega pokraja vedno raste. Morda je od 14. septembra število nezadovoljnih zraslo za nekoliko sto tisočev, v bistvu pa je to brez vsakega po-mena, ker pri dožodkih, ki tvorijo mejnike v zgodovini človeštva in dajejo družbenemu razvoju novo smer, ne odloča samo število prista-jev, ampak tudi notranja sila po-kreta, ideja, ki druži in navdušuje pristaše.

Nacionalistična ideja, kolikor se o kakih ideji v Hitlerjevi stranki sploh da govoriti, pa od volitev ni postala nič močnejša. Baš nasprot-no. Mnogi, ki so lansko poletje pri-čakovali od nacionalistične stran-ke preporoda Nemčije, so razočara-ni v dno duše; k temu sta ravno največ pripomogla Frick in njegova vladavina, ki je pokazala absolut-no nesposobnost hitlerjevcev v poj-movanju državnih poslov. Vnda v Weimarju naj bi bila "nacijem"—kako v Nemčiji kratko zovejo hit-lerjevce — sajno deska, s katere bi skotčili v Berlin. Turinginja naj bi bila žarišče, od koder bi izžareval nacionalni socializem na vse strani z vedno intenzivnejšo potenco.

Zato sta Frick kot notranji mini-ster in njegov strankarski tovariš Marowler kot zunanji minister takoj stavila ves upravni in vzgoj-ni aparat v službo nacionalnega socializma. Najprej je prišla na vr-sto policija, ki so jo vso zasedli s preizkušeni pristajši Hitlerjeve stranke. Da je tak policijski aparat popolnoma odpovedal pri vzdrževanju javnega reda je popolnoma razumljivo. Poboji opozicijskih pristašev so bili na dnevnem redu in organov javne varnosti ob takih prilikah po navadi ni bilo blizu, po-licijska uprava pa si ni nikdar da-la truda da poljanski temne slučaje umorov, kojih žrve so bili nasprot-niki nacionalnega socializma. Enako je prosvetni minister Marschler postavil ves šolski red na glavo. Mladina se je učila gledati na vse življenje skozi nacionalistične na-čelnike skušali so ji z vsemi vzgoj-nimi sredstvi vtresti v glavo naci-onalistično mišljenje, namesto mo-štve so uvedli v šolo fašistični po-zdrav: "Nemčija, zbudi se!"

Dasiravno je Frickovo delovanje bilo v kričnem nasprotju z nazo-ri in stališčem osrednje vlade v Ber-linu, si ni osrednja vlada nikdar upala odločno nastopiti proti wei-marskemu početju. Velik del nem-škega naroda je tudi želel, da se hitlerjevceem, da prilika, naj po-kažejo kaj znajo. Često je bilo sli-šati slične zahteve celo iz vrst naj-vplivnejših in najbolj upoštevanih mož v Nemčiji. Hitlerjeva soudelež-ba pri osrednji vladi pa bi bila le predrag poskus, za to je bilo boljše, da svoje sposobnosti pokaže najprej v majhni Turingiji. Mož je namreč za svoje sodelovanje v berlinski vladni zahteval zase tak vplivna me-sta, da bi bilo od njegove vlade do diktature samo kratek korak. V Tu-ringiji pa je nacionalni socializem doživel popoln polom. Zato je Frickov padec eden izmed najob-čutnejših porazov, ki jih doživlja nemška fašistična stranka, odkar je iz-opila iz državnega zbora.

V času, ko se je Hitler trudil v Weimarju da prepriča Frickov pa-dec, je doletela stranka še druga nesreča. V včrstvu samem je prišlo do razkola. Že delj časa je v Hitler-jevem štabu vladal ljut spor, kako stališče naj stranka zavzame k zak-rjim zasilnim uredbam predsedni-ka Hindenburga glede pouličnih de-monstracij. Hitler je bil mnenja, da se mora predsednikova naredba upoštevati, poveljnik berlinskih u-gradnih čet Stennes pa je zastopal mišljenje, da bi tak postopek ubil ves revolucionarni duh napadal-nih oddelkov. Ta spor o poslanstvu

nacionalnega socializma in že sa-mo dejstvo, da je tak spor lahko nastal, kaže, da se "nacijem" niti dosegaj ni posrečilo postaviti osnov čvrste strankarske ideologije. Hit-ler se je sicer ves čas trudil, da da bi svoji stranki dal etično podlago, uvideti pa je moral, da ni ideje, ki bi bila v soglasju z nacionalno so-cijalističnimi besedami in dejanji, ker gola strast ne more nadomestiti misli.

Ko je Hitler odstavil upornika Stennesa, se ta ni pokoril njegovi odredbi. Potegnil je v nepokoršč-no celo vse podrejene mu udarne čete. Ker pa so ti ljudje plačani in izhajajo največ iz brezposelnih pro-latarskih krogov te le deloma iz ne-zrelih idealistov, sicer ni dvoma, na kateri strani bo zmaga, čim jim Hitler odtegne mezde. Vendar sta Frickov padec in berlinski upor ze-lo škodovalna ugleda Hitlerjeve stranke, ki danes izgleda kakor zgradba, od katere odpada kamen za kamenom.

NAPAD NA FRANCOSKO IGRALKO

Ko je znana francoska igralka Hogetta Dufles te dni stopila v gledališče, kjer trenutno gostuje, jo je napadla neka ženska in ji skušala poriniti v hrbet kuhinjski nož. Umetnica, ki je začela za seboj ko-rake, pa je pravočasno zavrnila su-nek z roko. Pri tem ji je nož pre-rezal dve žili. Odpeljali so jo v bol-nišnico, kjer so izvršili zdravniški operacijo na roki. Napadalka, ki so jo seveda prišli, je izjavila, da tr-pi na zasledovalni maniji, zato so jo oddali v opazovalnico za umo-bojne.

KANARČEK REŠITELJ

Podstrešni stanovalec neke ber-linske hiše se je zbudil ponoči, ker je nenadno prišel nemirno čivkati njegov kanarček. Čim je odprl oči, je zagledal, da je obločal tisek na dnu kloke, istočasno pa je zavohal mrščen smrad po plinu. Obvestil je policijo. Ognjegasi so morali v-lo-miti v stanovanje v tretjem nad-stropju, kjer so našli qdprt plinovod in mrtvega stanovnika, ki je pustil na mizi pismo, kjer je na-znanjal, da noče živeti brez žene, ki je pokopal dan poprej. Plin je uha-jal skozi strop v podstrešje in če bi ne bilo kanarčka, bi zahteval še eno človeško živ.

MEDNARODNA AGRARNA BANKA

20. aprila so se sestali v Ženevi predstavniki 19 evropskih držav da zavzamejo stališče k projektu za ustanovitev mednarodne banke za agrarni zemljiški kredit v smislu tozadevne resolucije evropske komi-sije od januarja t. l. Po projektu, ki ga je izdelal poseben pododbor finančnega komiteja Društva na-rodov, naj bi bil namen tega med-narodnega zavoda, da v državah z agrarno produkcijo olajša breme zemljiške zadolžitve in da pripo-more k izboljšanju agrarnih pro-dukcijskih metod, tako da bi se znižali sedanjí produkcijski stroš-ki, ki absorbirajo danes znaten del donosa kmetijske produkcije.

Odboru vladnih zastopnikov 19 držav, med katerimi je tudi Jugo-slavija, so bili predloženi trije pro-je-kti, in sicer projekt mednarodne konvencije, s katero se države ob-vežejo sodelovati pri ustanovitvi te banke in prevzamejo gotovo ga-rancije za zavod; nadalje projekt ustanovitvene listine, ki vsebuje obveznosti države, v kateri bo se-dež zavoda in končno projekt sta-tutov.

Delovanje zavoda je zamišljeno tako, da bo banka dajala dolgo-ročna in srednjeročna posojila na-cijonalnim hipotekarnim kredit-nim zavodom proti zastavi prvih hipotek na kmetijska zemljišča.

Banka sama pa bo na podlagi po-sojil, danih tem nacionalnim za-vodom, izdajala obveznice, ki jih bo plasirala na raznih tržiščih. V projektu statuta je predvideno, da vsota obilgacij ne sme presegati 10-kratne vsote vplačane delniške

glavnice in rezerv. Glavnica ban-ke je predvidena v višini 50 mili-jonov dolarjev; od teh pa se ima najprej izdati 5 milijonov dolarjev v obliki imenskih de-nic, ki bodo imele prednostno pravico na ob-čnem zboru zavoda in jim je torej zagotovljena večina. Te imenske delnice se morajo razdeliti med vse države ustanoviteljice, ki bodo razdeljene v 4 kategorije. Za o-lajšanje poslovanja bodo države-ustanoviteljice morale vplačati ban-ki še primerne predujme, ki jih bo banka pozneje polagoma odpla-čala. V konvenciji je tudi predvi-deno, da bodo države prilagodile hipotekarno zakonodajo potrebam banke, drugače pa bodo morale prevzeti še posebno garancijo za posojila, dana hipotekarnim zavo-dom na njihovem teritoriju.

Kot sedež zavoda predlaga pred-sednik pripravljalnega odbora ter Menlen (Nizozemska) Pariz, ker pač računa, da bo za plasiranje ob-veznic prišel v prvi vrsti v poštev francoski trg. Pripravljalni odbor je prepričan, da bo na tej podlagi mogoče doseči zelo nizko obrestno mero za bančne obveznice, in s tem tudi za posojila hipotekarnim in-stitutom posameznih držav. Z de-jansko ustanovitvijo pa ni računati pred početkom letosnje jeseni.

Glede uprave zavoda je v pro-jektu predvideno, da delegirata go-tovo število članov Društva narodov in Mednarodni poljedelski u-rad v Rimu, ostale pa določi občni zbor. Člani uprave pa morejo biti samo voditelji nacionalnih hipo-tekarnih zavodov.

PETDNEVNI DELOVNI TEDEN V JUGOSLAVIJI

Na nedavni konferenci medna-rodne urada za delo je bil spro-žen predlog za uvedbo petdnevnega delovnega tedna. Ta inicijativa je izzvala živahne razprave v vseh go-spodarskih, zlasti pa v vseh indu-strijskih krogih. V jug. državi se je tega vprašanja prva lotila Zveza in-dustrijcev Zagrebu, ki je pred krat-kim predložila ministrstvu za so-cijalno politiko to zadevni predlog, ki je zbudil nemalo pozornost v vseh jug. gospodarskih krogih. Z

zadevo se peča sedaj ministrstvo za socialno politiko, ki mora pred-vsem proučiti možnost spremembe zakona o obratih, v kolikor se na-naša na trajanje delovnega časa, ker je samo na ta način mogoča izprememba sedanjega delovnega reda.

Po dosedanjih določbah tega za-kona je znašal delovni čas v tovar-nah in ostalih industrijskih in obrt-nih obratih največ 10 ur dnevno. Predlog za uvedbo petdnevnega delovnega tedna je naletel v jug. in-dustrijskih krogih na ugoden od-mev, ker se je uvidela prednost skupnega dvodnevnega počitka de-lavstva. Na eni strani bi se na ta način prožila delavstvu možnost, da e posveti domačim opravilom, zlasti dela na polju in po vrtovih, s čimer bi se v veliki meri dvignil so-cijalni položaj delavstva, na drugi strani pa je videntno, da bi veliki industrijski obrati s tako razdeli-tvijo delovnega časa mnogo prihrani-li na režijskih stroških, ker bi se ohranovanje omejilo na pet dni in bi se s tem na primer prihranil po-gon strojev itd.

Prvotni predlogi za uvedbo pet-dnevnega delavnika, ki poteka iz vrst odjemalcev, pa se razhajajo s predlogom industrijcev v toliko, ker si zamišljajo delojemalci novo ure-ditev delovnega časa tako, da osta-ne dosedanja osemurna norma de-lovnika in višina tedenskega zasluz-ka neizpremenjena, dočim si zamiš-ljajo industrijci novo ureditev na ta način, da se delovni čas primerno podaljša in s tem nadomesti od-pad šest delovni dan. V tem pogledu je zagrebška Zveza industrijcev sta-vila tudi predlog, naj bi se uredi-lev delovnega časa izpremenila ta-ko, da bi se podaljšal delovni čas tri dni tedensko na 10 ur in s tem nadomestil delovni čas šestega dne.

V ostalem pa stremi predlog za tem, da bi ne bila na izgubi ne delavec, ne delodajalec.

Treba bo najti tako solucijo, da se ob nezmanjšani produktivnosti tudi ne bo zmanjšal zaslužek delav-cjev. V tem je glavni problem tega vprašanja. Kakor se sliši, bo skli-cana posebna anketa delodajalcev

TOVARNE ZA PRAZNO-VERJE

Čim negotovjeji so časi in čim nemirnejši ljudje, tem bolj bi radi videli v svojo bodočnost in tako ni nič čudnega, da cvete za najrazlič-njeje vdečevalke tudi v Parizu zla-ta doba. Policija je do njih brez moči, zapre eno, pojavi se deset no-vih.

A to ni še vse. V najelegantnej-ših mednih delih so velike trgovine, ki se bavijo izključno s proda-jo simbolov, ki naj bi prinašali nji-hovim nositeljem srečo. Cela indu-strija se je morala specializirati za izkoriščanje človeške praznoverno-sti, iz zlata in draguljev so mali fe-tiši, ki naj bi bili ljudem za pomoč v življenjskih cestah. Čas srečeno-sne podkve, četveroperesne detelje, prašičkov in dimnikarjev je že dav-no minul; današnji fetišisti ima na razpolago neprepletno število talis-manov in treba mu je samo "pra-vilnega" izbiri za vrsto sreče, ki se je želi.

Majhen, srebrni psiček in prigrvni sta rezervirana avtomobilistom, ki jih čuvata, tudi če drviyo po najne-varnejših cestah z brzino sto kilo-metrov na uro; majhen grbavec z zlato grbo pomore človeku do sreče v igri, istotako slonokoščen slon, ki se kobaca iz jajca. "Fatmina roka" in smaragdnooka kača iz platina prinašata srečo v ljubezenskih za-devah.

Pozimi so bili v modi fetiši v po-dobi matice ali želve, sedaj na po-mlad se širijo vme in metulji. Sploh se oblika in število srečeno-cev neprestano izpremenja — mor-da zato, ker je sreče čim dalje manj.

Vi imate lahko dobro zdravje

Nuga-Tone je dal milijonom ljudem do-bro zdravje in moč. On vam da dober tek do jedi, vam odpravi in očisti želodec, slabotne organe prenosi in oživlja, bo-levine se izgube, Nuga-Tone tudi očisti tvoj tolačenjski givje in prečene za-pritnice. Preskrbite si steklenico Nuga-Tone. Bodite zdravi in močni. Lekar-narji ga predlagajo. Ako lekarnar nima Nuga-Tone, recite mu naj ga za vas pošle od svojega na dobilo. —Avt.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

IVAN GRAHOR:

UPEHANI PES

Nedeljsko popoldne. — Sonce, Mesne ulice so polne ljudi, ki gredo na sprehod. Otroci, starčki, možje in žene, dekleta, gospodje in gospodične, voziček, mesarski zapravljiček, kočije, avtomobil. Na mrzlem tlaku leže mrtve sence, na cesto pada poletni žar.

Za nami drevo motorno kolo. Repot, znamenje, pokajoči stroj. Silnik drvi mimo nas. Pes volčjak teče za njim. Jezik mu visi iz gobca, noge se komaj dotikajo tal, a težko telo leži na njih in pritiska k tlom. Noge so razbolele in mehke. Steklina mokra je oslepla oči. Hiše ob cesti so nejasne sence, ki švigajo mimo in padajo v neredu za njim, se prekopicavajo in vale v prepad. Motorno kolo beži. Na njem sedi gospodar, v usnje zavita pošast, zlit z vozilom v eno. Črno telo drevo, se vije po nevidni črti, odskakuje in pada. Cesta pod njim in za njim beži, razdalja beži. Črno telo leti nizko nad zemljo.

Volčjak teče za njim. Njegovi skoki so vedno daljši in težji. Telo se dotika tal. Noge se iztezajo, stopalca omahujejo v zrak. Rjavi kožuh se trese, na dlaki se lepita znoj in prah.

Pred očmi mu lebdi gospodar. Motorno kolo je že daleč. Motorno kolo, stroj, je njegov gospodar.

Pes teče neumorno za njim. Išče črno pošast, z ušesi lov. Vsak prasket pokajočega stroja je nov ukaz. Zvesto teče za njim, morda še kilometer, mogoče še dva. Vsak dan. S strojem tekmuje zvestoba psa.

V daljavi praskeče motorno kolo. Nad nami žari vroče sonce. Na tlaku utripajo pasje srce.

Ustavil se je. Truden se opoteka čez tlak. Glava mu trdno visi in omahuje v zrak. Noge so se stisnile, tresejo se. Vsak tresljaj ruši telo, ki se ovija v težki, zaprta, zlepljeni kožuh. Na kožo prodira mrak. Jezik je suh. Oči gledajo žalostno, srepo. Iščejo koščka tal, koder se ne valj prihajajoči voz, brneci avtomobil, dreveče kolo ali črni čevlji človeških nog.

Sredi vseh teh drvečih stvari je pes sam. Mirno si išče poti, pogleduje na vse strani. Nihče ga ne pozna, nikogar ne vidi nikjer, ki bi mu bil znan in drag. Edini je bil gospodar. Gospodarja ni več. Povsod vidi tuje ljudi, tuje ljudi.

Mišice se napno. Volčjak vzdigne glavo in gleda v smer, kjer je izginilo motorno kolo. A ne teže za njim. Vračajo se mu moči, telo se ravna, noge stopajo varno, ogenj se vrača v oči. A nič več jim ni dana smer. Ne poznajo smeri. Kakor da so se vsemu odrekli, iščejo nove poti, tavajo, noge jih vdano neso, srce bije. Srce se je našlo, udarja mirneje, močno.

Med hišami se razprostira vrt. Pes se je vlegel na zemljo in gleda v sonce. Od premočne svetlobe meži. Toplota se živa nanj.

Minil je dan, minila je noč. No-

vo sonce je spet prišlo. Volčjak se leži. Otroci so od nekdaj nanesti kosti in kruha.

Velik gospod stoji pred psom in ga kliče.

— Volk! Ali me nič ne poznaš? Volk?

Volčjak se nemo ozira in ga več ne pozna.

— Moraj bom kupiti verigo. — Volčjak je. Zdi se mi, da je spet

podivjal. Klatil se bo in spet bodo troški pa sitnosti, preden ga spravim domov. Natepem ga, mrho.

Pes si je obilzal tace, položil smrček na zemljo in zagodrnjal. A gospodar ne udari. Ali ne?

— Ali doslej ti ni tega še nikdar napravil. — je rekla gospa.

— Z motornim kolesom ne.

Odšla sta. Volčjak pa je ostal sam in mirno zaspal.

IZ LEPIH, STARIH ČASOV

V nekem novem zakonskem nertu, o katerem bo v bližnjih dneh razpravljala angleška spodnja zbornica, veli neki člen med drugimi: — V prvi vrsti je treba paziti na to, da se mladoletniki, ki so stopili na pot zločina, ne seznanijo s strahotami ječ. Ni potrebno, da jih sodnik kar obsodi na kazen ječe, temveč naj se zadovolji samo s posvarilom.

V zvezi s tem členom pričbuje neki angleški list žanlimive podrobnosti o načinu, kako so v prejšnjih časih ravnali z mladoletnimi "zločinci".

Še 1824 so jih odpravljali na ladjo "Euryalus", ki je bila zadržana na Thames, in tam so jih pretepali in mučili na najbolj grozovit način. Devetletni hudeci niso bili na tej ladji nobena redkost in George Ives celo poroča, da so bili med njimi tudi takšni, ki si sami še obke niso znali sleči in obliči. V umazanem prostoru v medkrovju, kjer je mirgelo mrčesa, so ložirali mali nesrečniki na verigah drug ob drugim in lahko si mislimo, kako je to okolje učinkovalo na mlade duše. Vzroki, ki so jih privedli na ladjo groze, so pa bili večinoma nečloveško malenkostni in delajo vso čast stari justici.

14letni Andrew Buauning je moral preživeti celo leto na "Euryalus", ker je ukradel majhno srebrno žlico. Majhne otroke, ki so pobegnili od doma, ne da bi se zavedali svojega "greha" so transportirali na ladjo in so morali propasti duševno in telesno, ne da bi se kdo brigal za proteste in reklamacije staršev.

Se hujske so ravnali z otroki v prejšnjih stoletjih. Pekovske vajenčke, ki niso bili dovolj hitri pri delu, so postavili s testenim vencom okoli vratu na sramotni oder in so morali tam po cele ure in dneve prenašati zasmeh in dejanjske napade brezsrčne tolpe. Mali potujoči prodajalci rib, ki se jim je blago v košarah kaj pokvarilo, so morali v sramotnem spredu skozi mesto. Obesili so nanje segnite, smrdeče ribe in vsakdo jih je lahko obmetaval z najsurovejšimi žaljkami in blatom. Nič redkega ni bilo tudi, da so nedoraslim mladi-

čem oparjali roke v kropu, da so jim nasilno branili spat.

Najslabši so ravnali z blaznimi otroki. Pretepali so jih neprestano, da bi jim izgnali "hudobnega duha", tlačili so jih v pripravo, v kateri se niso mogli niti najmanj gibati, jesti jim niso dajali skoraj nič in najhujše je smrt rešila nesrečneže pred nadaljnjimi mukami, ki so jih bili deležni v takratnih blaznicah.

ZADNJA URA NA SMRT
OBDOJENIH

Protestantski duhovnik J. Frey, ki je spremljal marsikatero na smrt obsojenega, je razširil lastna opazovanja s temeljitim nabiranjem mednarodnih uradno zajamčenih podatkov in napisal dokaj zanimivo knjigo o "Zadnji uri obsojencev".

Popisal je konec 150 zločincev obeh spolov in si zastavil vprašanje o razliki med moško in žensko duševnostjo v tem usodnem trenutku. Izkazalo se je, da so ženske v splošnem neprimerno mirnejše, dočim se moški večkrat počejo, zastrjujejo svojo nedolžnost in prosijo usmiljenja.

Neka Američanka je do zadnjega hlastno čitala roman Aleksandra Dumasa "Kraljica Margot". Ko so jo povabili na električni stol in vprašali po zadnji želji, je naprosila paznika, naj ji pove konec romana, ki ga ni utegnila prečitati. Paznik ni poznal te knjige, in obtoženka mu je naročila, naj gre vprašat jetnike.

Nemka Gertruda Scheller, ki je zastupila svojega moža, da bi si prilastila njegov denar, je poklicala zdravnika in mu potožila, da nima teka. Ni vedela, da so odklonile oblasti njeno prošnjo za pomilostitev. Zdravnik ji je razodel, da bo jutri morala umreti in se ji ni več treba brigati za njen tek. Obtoženka je postala jezna. To je brez pomena. Dokler sem živa, se lahko brigam za svoje zdravje!

Kanadka morilka Jeanna Bouseles je odklonila spoved ter se z župnikom pričela pripraviti o verskih resnicah. V zadnjem trenutku je še vtegnila zaklicati: — Ne in ne, vi se motite! Nato je končala življenje.

Moški imajo drugačno duševnost. Naročijo pozdrave na sorodnike, se bridko počejo, kričijo: — doli z rabilji, — a se ne zanimajo za načelna vprašanja.

SAKSER STATE
BANK82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.Za večjo udobnost
svojih klijentov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.Poskušajte se vsi brez izjeme
te stare in znanstveno domače
banke.AKORDNO DELO
V SOVJET. RUSIJI

Sovjetska Rusija je storila nov korak v svojem razvoju k državi najbolj brezobzirnega kapitalizma. V vseh svojih obratih je uvedla akordno delo, da bi delavec vsled večje plače povečal tudi svoje delo. "Ekonomičeskaja Znan" oficijelen organ sovjetov, pravi naravnost, da sloni nova ureditev plač na temelju "osebnega blagostanja" delavca, ker v sedanjem času sovjetska vlada ne more pogrešati podneta, ki izvira iz osebnega interesa delavca. Je čisto nemogoče, nadaljuje sovjetski list, da imajo v istem podjetju vsi delavci isto plačo, pa čeprav ne delajo vsi enako dobro. Enakost delavskih plač nujno ubija interes delavca na višini produkcije in zato je treba, da je delavec plačan z ozirom na množino in kakovost od njega izvršnega dela.

Niso se pa sovjeti pri tem svojemu novemu izkoriščanju delavstva zadovoljili niti z uvedbo akordnega dela. V sovjetski Rusiji so prebivalci še vedno tako srečni, da dobivajo živila po znosni ceni le na podlagi posebnih kart. Dosedaj so bili vsi delavci brez razlike privi legirani pri nabavi živil po kartah. Sedaj se tudi to spremeni in množina od države dobavljenih živil bo odvisna od dela, ki ga izvrši delavec v državnih obratih. Kdor bo delal akordno delo, ne bo dobil samo več plače, temveč tudi več nakazil na hrano. Akordno delo bo tako izmogočevalo delavcu iz dveh motivov. Cela vrsta delavcev pa sploh ne bo dobila več nakazil na hrano in to predvsem vsi oni, ki niso udeleženi pri podjetjih pijatiletke.

Nasprotno pa bodo deležni nakazil na hrano in vejih plač vsi buržujski inteligenti, ki delajo v sovjetskih podjetjih. Dosedaj je bilo prvo priporočilo za sprejem v sovjetska podjetja pripadnost proletarskemu razredu in zasluge za komunistično stranko. To je šlo tako daleč, da so celo pri železničnih odpadli vse inženirje in uradnike, ki so bili nekoč buržuji in niso se pred revolucijo vstopili v komunistično stranko. Na njih mesta pa so prišli komunisti, ki sicer o železniški službi niso imeli pojma, a so bili zaslužni stranikarji. Ko je v sovjeti se vladal kolektivizem, so si sovjeti dovolili celo ta eksperiment, da so na železnici čisto odpravili osebno odgovornost. Strojevodja ni imel več svojega stroja, temveč je vozil vsakih šest ur z drugim. Če se je pripetila železniška nesreča, potem ni bil nihče osebno odgovoren, temveč kolektivno vsi, ki so bili na meščeni na sektorju proge, kjer se je zgodila nesreča. Naravna posledica tega je bila, da so se železnice nesreče kar kopile in da so bile železnice naravnost v obupnem stanju. Vsled tega je ogrožen ves petletni načrt gospodarske obnove dežele in ker kljub vsem letim železniškim brigadom, špijonaži in drakoničnim kaznim in vse nič pomagalo, so napravili sovjeti radikalno preobrat ter iz kolektivističnega sveta prešli v individualističen. In tako je dobila Rusija zopet akordno delo, zato so prišli do mci zopet bivši carski inženirji in zato bo moral delavec umreti od lakote, če ne bo z vso vneto delal v sovjetskih podjetjih.

Sovjetski listi seveda ta popolen preobrat opešujejo in pravijo, da se loč sovjetski sistem izkoriščanja osebnega blagostanja ostro od podobnih kapitalističnih metod, ker službi kapitalistična metoda samo osebnemu blagostanju. Priznavamo, da je nekaj resnice res v tem in da pozna sovjetska Rusija za danes samo še državni kapitalizem. Toda iz državnega kapitalizma se mora nujno roditi zasebni kapitalizem, ker pač ljudje neenako zaslužijo in tudi neenako zaslužijo in tudi neenako varčujejo. Še mnogo važneje pa je to, da so morali tudi sovjeti priznati, da je za produkcijo oseben interes delavca odločilnega pomena. Kolektivističen princip je s tem od sovjetov podrt in če je danes premagan pri določevanju mezd, bo v kratkem premagan tudi pri obdelovanju zemlje. Kakor so spoznali sovjeti, da je na kolektivističnem principu nemogoče delo v tovarnah, tako bodo še temeljiteje spoznali, da se s komiteti vjednote ne da plodono obdelovati zemlja. Če pa se na kmetih pada kolektiv-

**NOVE KRANJSKO-SLOVENSKE
COLUMBIA PLOŠČE**
NEW COLUMBIA SLOVENEAN RECORDS

Vi poznate gospodični Udovich in Lausche ter veste, kako dobro pojeta naše pesmi. Tukaj sta dve nujni, izbrani, zapeji na najboljši način.

25163F (Mornar — Narodna — Duet
10 in. 75c (En Šuštar Me Je Vprašev — Narodna — Duet

Za nove dobre rekorde v majski zalogi so peli John Germ, Bele in Plut ter drugi znani in priljubljeni pevci.

Recite svojemu prodajalcu, naj vam zaigra katerikoli Columbia Rekord in mu recite za zadnji cenik. Naročite jih lahko tudi po pošti.

Columbia Records
"NEW PROCESS"
Viva-tonal Recording - The Records without Scratch

Columbia Phonograph Company, Inc. 55 Fifth Avenue New York City

"Magic Notes"

PIJANCI IN PARFUM

Alkoholizem se je radnje čase med Senegalc tako razpasel, da je bil guverner te francoske kolonije prisiljen naložiti visoke davke na vse iz inozemstva uvožene pijače, v katerih je nad 23 odstotkov alkohola. Oblasti, ki se pečajo s statistiko uvoza, so pa kmalu ugotovile nekaj čudnega. Od kar so se zvišali davki na alkoholne pijače, je močno poskočil uvoz nekaterih parfumov. Tega si niso znali gospodje razlagati, kajti statistični podatki so pričali, da porabijo senegalske žene več parfumov, kakor Parižanke same. Zato so uvedle oblasti preiskavo in na dan so prišle čudne reči.

Izkazalo se je, da so se lotili Senegalski parfumi, v katerih je 70 do 90 odstotkov alkohola. Pili so jih, da je bilo veselje. Industrija je mnogo bolj občutljiva, kakor uradi in fabrikanti so že davno spoznali, zakaj je konzum parfumov poskočil in začeli so uvažati v Senegal alkoholno močne parfume, ki so šli zelo dobro v promet. Francoska vlada je morala končno močno obdavčiti vse parfume, ki gredo v Senegal, če je v njih toliko alkohola, da bi jih hoteli Senegalsci piti.

SVOJO ŽENO JE HOTEL
SEŽGATI

Nekta Kulušćuk, edini sin bogatega kmetu v vasi Gosdovu blizu Piotrkova na Poljskem, je poročil Marijo Julijano. Mlada žena je bila pridna in delavna, a moč je ni imel rad. Kmalu jo je pričel pretepati in njegov oče ga je še podpihaval. Kulušćukova družina je štela samo tri moške: ovdovelega deda in čina ter oženjenega vnuka. Marija kot edina ženska je večkrat morala napenjati vse moči, a ni mogla ustreči. Večkrat je po pretepu obležala brez zavesti.

Naposled je Kulušćuk obolela živina. Njen mož je sklenil, da jo Marija iz maščevnosti uroči. Zaklenil je vrata, zakuril krušno peč, z očetom žvezel nesrečno ženo, ji zamašil usta in ji naznanil, da jo bo kot večjo sežgal. Na srečo je zaslišal ded, ki je spil v drugi sobi, ta razgovor. Skočil je skozi okno v sneg in sosedom sporočil o pripravi. Kmetije so vlekli v hišo in potegnili ožgano Marijo iz peči, kjer je že izgubila zavest.

Policija je nesrečnico prepeljala v bolnišnico v Piotrkovu, ded pa je ostal doma, ker sta romala morilca romala v ječo.

MALOKRIVNOST

Pri malokrivnosti opazamo, da paše število rdečih krvnih teles, ki jih je v kubičnem milimetru krvi približno 5 milijonov, na 2 do 3 milijone, v posebno težkih primerih celo na pol milijona.

Vzrok takšnih sprememb v sestavi krvi so večinoma izgube krvi po operacijah, krvavečih tvorih v želodcu in črevesju, po zlatožilni bolezni, tuberkulozi, malariji, raku itd. Slabe stanovanjske prilike, pomaranje svetlobe, napačna in nezadostna prehrana (nedostajanje sveže zelenjave) pospešujejo malokrivnost.

Malokrivni ljudje se kažejo že na zunaj kot takšne svojo bledico barvo, s svojo zadržanostjo, nagajenostjo do glavnobola, omedleviče itd.

Zdravljenje ni posebno težko. Sprememba podnebja in višine ima čisto presenetljiv uspeh. Sveži zrak, sveže sadje in zelenjava so najboljši lek, če ni bolezen v zvezi s kakšno drugo boleznijo, ki zahteva posebnih zdravilnih postopkov.

MARCONI IZUMLJA

Izumitelj brezžičnega brzojava Marconi se je mudil nedavno v Londonu, kjer je novinarjem pravil, kaj se obeta v bližnji bodočnosti na polju elektrike. Kratki električni valovi, s katerimi si beli zdaj slavni izumitelj glavo, povzročajo pravo revolucijo zlasti v poročalski službi in občevarstvu z najoddaljenejšimi deli sveta. Njihov pomen so že demonstrirali v Londonu, kjer so dobili zvezo z Indijo in Avstralijo na 15 meterskih električnih valovih, z Italijo pa na 3 meterskih. Največji napredek pri tem je pa, da ostanejo poročila absolutno tajna.

Na Marconijevi poskusni ladji "Elektri" se takoj slišijo besede, ki so bile oddane po električnih valovih in so napravile pot okrog zemlje v sedmimi sekundah. Kratki električni valovi omogočijo v bližnji bodočnosti tudi vodstvo letal na večje razdalje. Dosedanji poskusi so že pokazali, da bo kmalu dosežen tudi ta uspeh. Na vprašanje, ali bo človek dobil zvezo tudi z drugimi planeti, je Marconi odgovoril: — Če bi šlo samo za silo električnih valov, bi bilo to mogoče. Zveza z drugimi planeti je pa odvisna od drugih činiteljev, ki z elektriko nimajo nič skupnega.

POSMRTNA STAVA NA ULICI

Pariška mestna uprava se je zanimala za imena onih oseb, po katerih so imenovane različne ulice, da bi pri razpisovanju novih delov upoštevala morebitne dosedanje vrzeli. Prefekt departmanta Seine je je sporeči naslednje zanimive podatke. Svoje 25 ulic nosi imena glavnih raziskovalcev, 76 imena svetnikov in cerkvenih dostojanstvenikov, 91 oseb različnih poklicev (obrtnikov, izumiteljev in sl.), 284 vojskovodij, 289 imena umetnikov in igralcev, 312 imena politikov in javnih delavcev, 303 imena znanstvenikov in 334 pisateljev.

Književniki so torej še najbolj zastopani. A tudi njih število je neznatno v primeri s 665 po neznanih osebah imenovanimi pariškimi ulicami. Slednje so večinoma hranile spomin na nekdanje lastnike nezazidanih parcel.

STROJEVODJA REŠIL DRUŽINO.

Iz Regensburga poročajo: Z ne-navedeno prisilnostjo duha je rešil te dni strojevodja brezga vlak na progi Regensburg-Schwalbenweiss potčlansko družino sigurne smrti. Družina se je sprehajala po železniškem mostu, ki je zaprt za osebni promet. Ko so bili vsi na sredemostu, jim je pridrvel nasproti brz vlak. Rešitve ni bilo nikjer in vse je kazalo, da bo lokomotiva vsak trenutek povzročila pet ljudi. Tedaj je strojevodja zavril vlak in lokomotiva se je stavila nekaj metrov pred nesrečniki.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaša
članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Frieda Sorrensen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

19

(Nadaljevanje.)

Frieda je pozorno poslušala, delala kake opazke ter vprašala sem-pam. Celo zadavilo je promatrala z zgolj trgovskega stališča. Ko si je bila na jasnem glede razmer Lize, se je obrnila proti Hansu, katerega zavest zmage je prišla zelo počista.

— In sodaj k tebi, Hans! Kako stoji s teboj? Ali imaš dolgove? Prosim popočne odkritosti!

— Žalobno ne morem zanikati vprašanja, teta Frieda! Z mojim majhnim priboljškom si moram odreči številne stvari. Za tako nepričakovane slučaje...

— Pusti občutiti, Hans. Povej mi odkrito in počeno, koliko znašajo tvoji dolgi, — brez oklepanja, — jaz jih bom plačala!

Hans je imenoval vsoto.

Ta ni bila ravno velika, a mati in sestra sta se vendar prestrašili.

— Hans, — moj Bog, — koliko dolga imaš? To je strašno! — je vzkliknila Liza ogorčena, kajti pčezila je pri tem, da je dolžna enako vsoto svoji siviiji.

On pa je stresel svoji ramli.

— Jaz enostavno nisem mogel izhajati!

Frieda ni odvrnila nobene besede, temveč le napisala vsoto.

— Koliko ti je dal oče priboljška?

Hans je imenoval znesek.

— In koliko bi potreboval, da izhajaš v bodočnosti brez dolgov?

— Vprašala Frieda.

Hans je zopet imenoval vsoto.

Rad bi nekoliko višje navedel to vsoto, a imel je neprijeten občutek, da ga je teta Frieda spomnila. Videl tuda se je držal nekoliko na sredi med veliko ponudnjo ter pogumom.

Frieda je razmišljala nekaj časa, a nato je rekla m'no:

— Jaz ti bom dala ta dok-dok, a niti fenika več. Zapomni pa si to. Dolgov ne smeš več delati! Jaz ljubim jasnost v vseh razmerah! Zapomni si tudi, da si nisem pridobila premoženja na lahek način! Jaz sem morala dobiti prebosti, da si ga pridobim. Jaz moram postaviti le še eno stvarilo. Spomnila se vas bom v svoji zadnji volji!

—

Hans si je zapomnil zelo dobro, da je ostala Frieda zelo trdna. Njene besede so napravile nanj velik utis.

Privolila je celo v to, da zviša priboljšek za dvajset mark in vzbudila je v njegovem srcu čudno hvaležnost.

Poljubljil ji je roko ter izrazil svojo hvaležnost. Frieda mu je le pokimala, ter se je jasno nasmešnila.

Tako neprijeten kot Ellen ji Hans ni bil nikdar.

Sedaj se je obrnila Frieda na njegovo mater.

— Ti boš plačala Hansu njegov dodatek. Plačala ga boš iz denarja, katerega boš dobila kot pokojnino.

Dokler bo ostala tvoja hčerka še pri meni, ji bom plačala vsako leto po dva tisoč mark. Upam, da boš izhajal s tem denarjem!

Liza ni pričakovala ničesar drugega po radodarnosti Friede napram Hansu.

To ji je rekla ravnanost v obraz, čeprav se je prisilila k smehu.

Ellen je označila to ponudbo za preveč mehko ter bila mnenja, da ne more biti predstavljen z bogatvom Friede.

Frieda je uganila misli matere in hčerke. Za trenutek ji je šel kot smehljaj preko njenih ust.

— Seveda si morate najprvo urediti svoje razmere, — je nadaljevala. — Tudi dolgeve bom plačala. Lahko pridete tudi vsako poletje k meni, da si prihranite na stanarini.

Ena tvojih hčera živi lahko vedno pri meni! Vzameš si tudi lahko manjše stanovanje! Kaj praviš k tem predlogom, Liza?

Ta je hitro razmišljala, ter upoštevala prav posebno, da ji bo treba skrbeti le za eno hčerko!

— Jaz mislim, Ruth, da ti se rada na kak način zaposlila, — je rekla m'no. — Hotela je že vedno preizkusiti svoje sile. In nato je tudi dosti bolj praktična in zmerna kot Ellen. Preveč nežna je ter bi ti ne koristila dosti. Kaj ne, Ruth, ti bi šla rada k teta Friedi?

— Da, mama. Več ni odgovorila Ruth.

Čutila se je zelo dobro in teta Frieda je polčila odločitev dirketno v roke matere.

Ellen je na tajnem vzdihnila. S strahom je slišala besede te o' Friede ter se videla že stati v velikem grobem predpasniku v krvnem hiču.

— Zelo rada bi prišla k teta Friedi! A zapustiti mammo sedaj tega ne spavam preko svojega srca. Ruth je dosti bolj zmerna in smotrena kot jaz. Privoščim ji prav od srca, da pride k tebi!

Frieda je vedela natančno, kaj naj si misli pri teh besedah. Ne da bi se nadalje brigala za Ellen, se je obrnila proti Ruth.

— Potem storš najboljšo, če odideš takoj z menoj v L... Ali pa se hočeš pripraviti za jutri, Ruth?

— Da, teta Frieda!

— Ali ti je tako prav, Liza?

— Gotovo, draga Frieda! Ločenje od mojega otroka mi bo seveda zelo mučno, a Ruth bo storila najboljšo, če bo prišla takoj v druge razmere. Tam bom gozabila najhitreje svoje bolesti. In če dvoliš, bom prišla enkrat ven na deželo, da se zopet vidiva z Ruth. Par dni, tekoma katerih boš ostala med nami, je dosti prekratkih, da obudiš vse spomine. Mi moramo se dosti popraviti, kaj ne, moja draga Frieda?

— Gotovo, vsi mi boste skrajno dobrodošli! Na jasnem smo sedaj. Prosim prekrbi mi potrebne papirje, da bom z bankirjem vse uredila!

Stala je več ur delu, da je bila Frieda pripravljena v tem oziru.

Ostala je tekoma svojega časa stvarna in premišljena.

Prenašala je sitnosti Lize ter mislila pri tem na žalosti, katere je pripomogla vsej družini.

—

Proti večeru se je zopet Frieda zopet v hotel, sedaj spremljana od Hansa, ki je vztrajal pri tem. Ni je pustil iti same. Ker ga Frieda, ni hotela šalit, je sprejela njegovo spremstvo.

Občudovala pa je pčezneje, kakor hitro je prišla v obseg njegovih oči, ki so zlele čupno.

Frieda je vzele gorko in ljubeznjivo slovo!

Ko sta si podala roki, je rekla še enkrat zelo vsiljivo:

— Delaj čast svojemu očetu! Ne pozabi kar sem ti rekla! Imej red v svojih izdatkih!

— Ti boš zadovoljna z menoj, teta Frieda! — je odgovoril ter poljubljil roko spoštljivo.

— Torej jutri se komaj več vidimo?

— Če se bom mogel opravičiti, bom prišel na kolodvor!

— Dobro, Hans!

— Če bom mogel priti bom prišel gotovo!

Ons mu je prijazno pokimala in odšla po stopnicah navzgor.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

KAKO SE UBRANIMO NESPEČNOSTI

V celicah našega živčnega sistema se nabirajo med bdenjem neke znovi utrujenosti, ki usvarjajo razpoloženje za spanje. Med spanjem se telo osvobodi teh snovi in si nabere novih energij.

Prehod v p'nje si sami olajujemo s tem, da skušamo odstraniti vse vnanje dražljaje na naša čutila. Zato otemnjujemo spalnico, odlagamo teška oblačila, zapiramo okna, da ne more cestni hrup do nas. Čim bolj smo vrujeni, tem manj nam je treba skrbeti za to pripomočke nemotenega spanja.

Utrujene možganske celice so se namreč toliko spremenile, da ne morejo dojeti niti najmočnejših dražljajev.

V splošnem pa se dražljaji zopet odpravijo zdravemu spanju in so krivi hudega pojave, ki ga poznamo pod imenom nespečnost. Takšni dražljaji so lahko vnanji, na pr. mraz, ali pa vnotrni, začelno in duševno oboje v slabih stanovanjih itd. Lahko pa so tudi v nas samih, in sicer kot posledica kakšne bolezni. Nahuha, glavobol, zobobol, arčni napadi, kašelj, mrzlica itd. so najčestje povzročitelji nespečnosti.

Prav tako tudi duševna razpoloženja, kakor strah, razne skrbi, občutki, vesti in dr. Nervozni ljudje so tudi podvrženi nespečnosti, ker jih razburja v njihovi preobčutljivosti še najbolj malenkostni vnanji vzroki, kakor tikakanje žepne ure, droben žarek kakšne svetlobe itd.

Za odpravo nespečnosti je predvsem potrebno, da ne obupamo že od vsega početka, temveč da se lotimo z vso energijo njenega zdravljenja. Trdovrsta nespečnost, ki je večinoma posledica in znamenje kakšne bolezni, zahteva seveda čim prej zdravniške pomoči in odpravo vzroka.

Prof. Hans Holfelder iz Frankfurt uob Meni je v nekem članku predlagal, naj bi začeli namesto drugega radija za zdravljenje raka uporabljati Roentgenove žarke. Ta predlog je proučilo prusko ministrstvo za narodno zdravje in posledica bo ta, da bo v resnici cenova nekaj roentgenskih klinik. Roentgenovi žarki sicer ne morejo v vseh primerih nadomestiti radija, vendar pa zadestujejo za mnogo vrst raka in so tu vsekakor bolj priročni in seveda tudi cenejši.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

RADIJ ALI ROENTGEN?

Prof. Hans Holfelder iz Frankfurt uob Meni je v nekem članku predlagal, naj bi začeli namesto drugega radija za zdravljenje raka uporabljati Roentgenove žarke. Ta predlog je proučilo prusko ministrstvo za narodno zdravje in posledica bo ta, da bo v resnici cenova nekaj roentgenskih klinik. Roentgenovi žarki sicer ne morejo v vseh primerih nadomestiti radija, vendar pa zadestujejo za mnogo vrst raka in so tu vsekakor bolj priročni in seveda tudi cenejši.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASNE PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NA "GLAS

NAROČE, GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

USODA IZVOŠČKOV

Na Dunaju so našli v skromnem stanovanju mrtva zakonca Hofbauer. Možu je bilo 64. njegovi ženi pa 62 let.

Hofbauer je bil "avtomobilski podjetnik". Še prej pa je bil kočijaž ter je imel svojega konjička in voz. Ta poklic mu je prinesel toliko, da si je sčasoma nabavil lastno hišico. Prišla pa so slaba leta, ko se ni dal živeti samo od strehe nad glavo. Hofbauer je prodal vse, kar je imel in kupil avtomobil, ki ga je oddal v najem soferju. Dohodki pa so bili tako skromni da sta bila mož in žena v resnih skrbah za prihodnost. Da ne bi umrla od lakote, sta sklenila napraviti svojemu življenju konec s samomordom. Odprla sta plinsko cev v kuhinji in se zadušila s plinom. So-sejda so slišali iz stanovanja ječanje človeškega glasu in cvilenje psa. Ko so vdrl v stanovanje, sta bila Hofbauerjeva že mrtva in tudi pes edini tovariš samotnih siromakov, je bil že mrzel. Samomorilca sta pustila več pismom, med drugim pismo na hčer in na policijo, v katerem sta izpovedala, iz kakšnih vzrokov odhajata v prostovoljno smrt.

ZAGONETEN UMOR

V hotelu Imperial v Budimpešti je bil odkrit te dni zagoneten umor. V sobi so našli 20-letno dekle, ki jo je morilec trikrat zabodel z nožem, potem pa še zadavil. Te dni proti polnoči je prišel z dekletom v hotel eleganten gospod, ki se je predstavil kot Albert Tonko, o svoji spremljevalki pa je trdil, da je njegova žena, rojena Elizabeta Krauss. Oba sta bila dobre volje in vratar pravi, da sta ga imela malo pod kapo. Zgodaj jutraj je gospod odšel iz hotela, češ, da ima važne opravke v mestu, vratarja je pa prosil, naj zbudi njegovo ženo ob 8.

Ko so pa zjutraj potrkali na vrata, se ni nihče odzval. Vdrl so v sobo in našli dekleta nagega na postelji. V prsih blizu srca so bile tri rane, na vratu so se pa poznali sledovi davljenja. Komisija je ugotovila, da se je dekle krčevito branilo in otresalo morilca. Zabodeno je bilo z žepnim nožem, ki so ga našli v sobi. Pri žrtvi so našli ves nakit, kar ga je imela, kar priča, da ne gre za roparski umor, temveč za oseto. V sobi so našli tudi listek na katerem je bilo napisano: — Ta ženska zasluži svojo usodo, ker je bila pustolovka!

Želodčno zdravilo ki zadovoli

"Chatham, Ont., Canada, aprila 12. — Jaz sem z uspehom Trinerjevega grenkega vina popolnoma zadovoljen John Luksa." To je česar vi potrebujete ako trpite vsled zaprtice, slabega apetita, glavobola in enakih želodčnih neredov.

TRINERJEVO GRENKO VINO

je čudovito zdravilo, ki napravi to, kar je namenjeno in bolniki na želodec prisegajo na to. Brez razlike kakšna zdravila ste rabili, tu imate gotovo pomoč. Če ne bi bil na trgu že 41 let, ako njega uspehi ne bi bili popolnoma zadovoljivi. Veliko zdravnikov ga predpisuje, ker poznajo njegovo perfektnost. V vseh lekarnah, velike ali male steklenice — Adv.

KDOR SE NIMA

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

ZA LETO 1931

CENA 50c

Po zanimivem črtivu presega vse doseganje.

BLAZNIKOVE

PRATIKE

za leto 1931

CENA 20 CENTOV

Naj naroči, dokler jih imamo še v zalogi.

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York City

Kretanje Parnikov

Shipping News

9. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen, Minnewaska, Cherbourg
12. maja: Berengara, Cherbourg, Bremen, Cherbourg, Hamburg, Cleveland, Cherbourg, Hamburg
13. maja: America, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen, Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
15. maja: Ville de France, Havre, Olympic, Cherbourg, Reliance, Cherbourg, Hamburg, St. Louis, Cherbourg, Hamburg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Roma, Napoli, Genova
18. maja: Europa, Cherbourg, Bremen
19. maja: Vulcania, Trst
20. maja: Mauretanla, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Hamburg, Cherbourg, Hamburg
21. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen, Lafayette, Havre
22. maja: Paris, Havre, Homeric, Cherbourg, Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Pennland, Cherbourg, Antwerpen
23. maja: Minnetonka, Cherbourg
24. maja: Aquitania, Cherbourg, Resolute, Cherbourg, Hamburg

27. maja: Leviathan, Cherbourg, President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg, Deutschland, Cherbourg, Hamburg
28. maja: General von Steuben, Boulogne Sur Mer, Bremen
29. maja: France, Havre, Majestic, Cherbourg, Bremen, New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen, Augustus, Napoli, Genova
30. maja: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Rochambeau, Havre, Minnekahda, Boulogne Sur Mer

PARNIKI Z ZNAKOM 6, označi skupni izlet v Jugoslavijo.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France 15. maja; 5. junija

(4.30 P. M.) (10 P. M.)

PARIS 22. maja; 12. junija

(Mid.) (6 P. M.)

FRANCE 29. maja; 17. junija

(6 P. M.) (6 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsekdo je v posebnih kabini v vsaki moderni udobnosti. — Pijanca in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cug, A. Saftić
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich

Chicago, Joseph B. Ish, J. Bevilé,

Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar

Cicero, J. Fabian

Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich,

J. Zaletel, Joseph Hrovat

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich

Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Močnik

Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe

Kitzmillier, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, Frank

Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula

Eveleth, Louis Gouže

Gilbert, Louis Vessel

H'bbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatich

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strnisha

Little Falls, Frank Masle

OHIO
Barborton, John Balant, Joe Hiti

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Jacob Resnik, Math

Slapnik

Euclid, F. Bajt